

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16P/70/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616203819
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2016:7616203819.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Radoslav Baláž, v právnej veci mal. L. X. V.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, pracovisko Gelnica, Hlavná 1, dieťa rodičov: matky R. X., V.. XX.XX.XXXX, P. V., X. XXX/XX a otca R. X., V.. XX.XX.XXXX, P. V., H. XXX/XX, o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

Zveruje sa mal. L. X. V.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná maloletú dcéru zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach a otec je povinný prispievať na výživu mal. L. mesačne minimálnym zákonným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na neploleté nezaopatrované dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, počnúc od 01.11.2016, ktoré výživné je otec povinný uhrádzať k rukám matky vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého dieťaťa podala na tunajšom súde dňa 8.3.2016 návrh, ktorým žiadala, aby mal. L. bola zverená do jej osobnej starostlivosti a otec maloletej bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu maloletej mesačnou sumou 30% zo sumy životného minima na maloleté dieťa vždy do 25-tého v mesiaci vopred do rúk matky .
2. Návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletej žili v spoločnej domácnosti u jeho rodičov. Po desiatich mesiacoch známosti sa im narodila dcéra L.. S otcom maloletej sa rozišla tri mesiace po narodení dcéry, pretože z výkonu trestu sa vrátil jej pôvodný partner .
3. Otec sa k návrhu písomne nevyjadril.
4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením sa listinnými dôkazmi, predovšetkým s rodným listom maloletej, so správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves z prešetrenia pomerov v rodine maloletého dieťaťa a o vyplácaní príslušných dávok rodičom, a pripojenými spismi a zistil tento skutkový stav veci :
5. Podľa rodného listu maloletej jej rodičmi sú matka R. X., V.. XX.XX.XXXX a otec R. X., V.. XX.XX.XXXX.
6. Mal. L. býva aj naďalej s matkou v rodinnom dome, kde žijú viaceré rómske rodiny na X. Č.. XXX/XX L. V.. V spoločnej domácnosti s nimi býva aj terajší druh matky p. Š. X. V.. XX.XX.XXXX s ich tromi maloletými deťmi a to Š., V.. XX.XX.XXXX, R., V.. XX.XX.XXXX D. Y., V.. XX.XX.XXXX. Matka má ešte okrem týchto maloletých detí syna Y., V.. XX.XX.XXXX, ktorý pochádza z iného vzťahu matky. Rozsudkom tunajšieho súdu č. 11P/116/2016 zo dňa 31.08.2016 bol maloletý Y. zverený do osobnej starostlivosti matke. Všetci majú v dome k dispozícii jednu miestnosť, ktorá je zariadená jednoduchým

základným nábytkom. Nachádzajú sa tu dve postele, starší kuchynský nábytok, skrine a pec na tuhé palivo. Zariadenie domácnosti sa vzhľadom na finančnú situáciu v rodine vôbec nemení. Domácnosť je bez elektriny a vody, často sa nachádza v domácnosti neporiadok, cítiť cigaretový dym. Hygiena je na nízkej úrovni. Matka sa v čase návštev zamestnancov Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny preukazuje zakúpenými zásobami potravín, chýba jej však dostatok oblečenia pre deti vzhľadom na ročné obdobia. Do jej rodiny je vyplácaná dávka v hmotnej núdzi vo výške 92,90 EUR a prídavok na maloleté deti vo výške 94,08 EUR.

7. Otec maloletej, R. X., V.. XX.XX.XXXX, býva s terajšou družkou S. X., V.. XX.XX.XXXX v rodinnom dome v H. XXX/XX L. V.. Spoločne s družkou majú tri maloleté deti a to K., V.. XX.XX.XXXX, P., V.. XX.XX.XXXX D. F., V.. XX.XX.XXXX. Okrem týchto maloletých detí má otcova družka v starostlivosti svoje dve maloleté deti, ktoré pochádzajú z iného vzťahu. Rodina má v murovanom dome, kde žijú viaceré rómske rodiny, k dispozícii jednu miestnosť, ktorá je zariadená základným nábytkom. Nachádzajú sa tam dve postele, kuchynská linka, stôl, stoličky, chladnička a pec na tuhé palivo. V čase návštevy zamestnancov úradu bol v domácnosti primeraný poriadok. Menovaný uviedol, že on nie je otcom mal. L.. Podpísal otcovstvo ešte v čase, keď bol neploletý. S maloletou dcérou nie je v žiadnom kontakte, na jej výživu ničím neprispieva. S návrhom matky podľa správy úradu práce nesúhlasí. Menovaný je nezamestnaný. Do ich rodiny je z úradu práce vyplácaný rodičovský príspevok vo výške 203,20 EUR a prídavky na maloleté deti vo výške 117,60 EUR.

8. Mal. L. je žiačkou 5. ročníka Základnej školy s Materskou školou L. V.. V súčasnej dobe si riadne plní povinnú školskú dochádzku. Nemá žiadne neospravedlnené hodiny. Je zdravá, dobre prospieva. Stravuje sa v školskej jedálni, nakoľko celá Základná škola s Materskou školou v V. je v hmotnej núdzi. Maloletá rastie, potrebuje oblečenie ako aj obuv.

9. Na tunajšom súde prebehlo konanie pod sp.zn. 16P/128/2016, v ktorom uznesením vyhláseným dňa 15.11.2016, bol nad výchovou maloletých detí X., okrem iného aj nad výchovou mal. L. nariadený dohľad, ktorý sa bude vykonávať v súčinnosti s Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, pracovisko Gelnica, so Základnou školou s Materskou školou V.K. a s N. V., a zároveň matke maloletej L. a jej terajšiemu druhovi Š. X.B. V.. XX.XX.XXXX bolo uložené výchovné opatrenie - napomenutie. Uvedené uznesenie nie je právoplatné.

10. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

11. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

12. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

13. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchovu a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

14. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

15. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

16. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

17. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

18. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. (§ 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z.z.)

20. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

21. Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

22. Podľa § 62 ods.6 Zákona o rodine, ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

23. Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 300/2010 Z.z. a opatrenia MPSVaR SR č. 186/2013 Z.z. za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje počnúc od 1.7.2013 suma alebo úhrn súm 90,42 EUR mesačne, ak ide o zaopatrené nepľnoleté dieťa.

24. V čase vyhlásenia tohto rozsudku tak suma minimálneho zákonného výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa predstavuje čiastku 27,13 EUR na jedno nepľnoleté nezaopatrené dieťa.

25. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

27. Podľa článku 4 Základných princípov zákona č. 161/2015 Z.z. , Civilný mimosporový poriadok (ďalej len ako „CMP“), súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

28. Podľa § 111 CMP ,v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o
b) úprave výkonu rodičovských práv a povinností,
c) výžive maloletého.
29. Podľa § 120 ods. 1 CMP, súd rozhoduje rozsudkom vo veciach podľa § 111 písm. b) až d), h) a i),
inak rozhoduje vo veci samej uznesením.
30. Podľa § 112 ods. 1 CMP, na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je miestne príslušný
súd, v ktorého obvode má maloletý v čase začatia konania bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným
zákonným spôsobom.
31. Podľa § 116 CMP, ak sa to neprieči účelu konania, súd je povinný informovať o prebiehajúcim konaní
maloletého, ktorý je s prihliadnutím na rozumovú a vôľovú vyspelosť schopný pochopiť jeho význam, a
objasniť mu dôsledky súdneho rozhodnutia vo veci.
32. Podľa § 38 ods. 1 CMP, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor,
súd na jeho názor prihliadne.
33. Podľa § 38 ods. 2 CMP, názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a
vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.
34. Podľa § 122 CMP , ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu
rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.
35. Podľa § 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. , Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), ak
súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto
dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že
omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.
36. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že návrhu matky je potrebné vyhovieť.
37. Pokiaľ šlo o zverenie maloletej L. do osobnej starostlivosti matky, súd mal preukázané z vykonaných
dôkazov, že rodičia maloletej toho času nežijú spolu a ani nevedú spoločnú domácnosť. Z týchto
dôkazov tiež vyplynulo, že maloletá v súčasnej dobe je v starostlivosti matky, ktorá sa o maloletú
stará. Nad výkonom tejto starostlivosti bol tunajším úradom nariadený dohľad, takže súd v túto chvíľu
nepovažuje za potrebné zveriť dieťa do starostlivosti inej osoby, pričom samotný otec starostlivosť o
dcéru nezabezpečuje a ani sa žiadnym spôsobom o ňu nezaujíma. Vzhľadom na uvedené skutočnosti
preto súd považoval za vhodné a v záujme maloletej, aby táto bola zverená do osobnej starostlivosti
matky.
38. Pokiaľ ide o výživné na maloletú L., súd vychádzal z majetkových a príjmových pomerov oboch
rodičov, ktoré sa mu podarilo zistiť, berúc do úvahy skutočnosť, že pri určení rozsahu vyživovacej
povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a na to, aká peňažná
suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo
vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby
súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, prípravou
na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným
stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera
týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom
ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu primeraný podiel na
výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Na druhej strane uspokojovanie odôvodnených potrieb
maloletého dieťaťa je vždy limitované možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov,
pričom sú rozhodujúce predovšetkým reálne zárobkové schopnosti a možnosti každého z rodičov,
ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä
pracovnými príležitosťami primeranými vlastnostiam rodičov.

39. Do rodiny matky je vyplácaná dávka v hmotnej núdzi vo výške 92,90 EUR a prídavok na mal. deti vo výške 94,08 EUR. Matka má vyživovaciú povinnosť ešte k ďalším štyrom maloletým deťom. Do rodiny otca maloletej je z úradu práce vyplácaný rodičovský príspevok vo výške 203,20 EUR a prídavky na maloleté deti vo výške 117,60 EUR. Otec maloletej má vyživovaciú povinnosť ešte k ďalším tri maloletým deťom. Nebolo preukázané, že by zo strany otca došlo k podaniu návrhu na zapretie otcovstva vo vzťahu k maloletej Viktórii a tento je naďalej vedený ako jej otec.

40. Hodnotiac vyššie uvedené skutočnosti, súd ustálil výšku výživného zo strany otca na maloletú dcéru na sumu 30 % zo sumy životného minima pre nepľnoleté nezaopatrené dieťa podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, čo v súčasnej dobe predstavuje sumu 27,13 EUR mesačne a to počnúc od 1.11.2016, tak ako to žiadala matka na pojednávaní.

41. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

42. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradíť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

43. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

44. O trovách konania súd v danom konaní nerozhodoval, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol podaný návrh na rozhodovaní o nich, pričom podľa § 57 CMP súd môže o nich v mimosporových konaniach rozhodovať len na návrh.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v štyroch vyhotoveniach . (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok/ ďalej len ako „ CSP“).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania , proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP) .

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. . (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 62 ods. 3 CMP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.